

Etter den forrige drifts periode på 70 tallet forsvant torsken fra indre del av fjorden (deponi område) og fangst statistikk fra Repparfjordelven viste en katastrofal nedgang i laksebestanden under og etter drifts perioden.

Laksebestanden er tilbake etter 30 år, men torsken skyr fortsatt dette området.

I 2008 foretok Akvaplan-Niva en resipientundersøkelse av det gamle deponiområdet, resultatet er bekymringsverdig siden undersøkelsen viser fortsatt Klasse II – Moderat forurensset og Klasse III – Markert forurensset av CU selv over 30 år etter at driften opphørte, deponiet er fortsatt bare delvis tildekket av naturlig bunnfall, ikke slik Nussirs konsekvensutredning sier « at i løpet av noen få år etter endt drift skal et deponi være tildekket av naturlige forhold»..

I "Folldal tiden" 1972 – 1978 hvor det ble dumpet 3 mill tonn, skal Nussir i første omgang dumpe 30 mill tonn, 10 ganger mer.

Gruveselskapet har tidligere reklamert med 30-60 års drift. Ut fra det som er opplyst i dag tar de høyde for å ta ut 3-4 mill. tonn i året, dvs. 8-10 års drift på de funn som hittil er gjort. Kan vi risikere en død fjord etter 8-10 års gruve drift når vi har en evigvarende fiske ressurs som det er økende etterspørsel etter!

Repparfjorden er en gytefjord og oppvekstfjord for en rekke arter, deriblant kysttorsk, norsk vårgytende sild, hyse samt en rekke bunnfisk. Skal vi akseptere at disse bestandene forringes uten tilstrekkelig konsekvensutredning, det er for eksempel ikke gjort yngel tokt som kartlegger hvor bl. Kysttorsken gyter, hvor torskeggene, larver og yngel tar veien etter gyting. Våre erfaringer tilsier at egg, larver og yngel driver innover fjorden med strømmen og bunnslår seg nettopp i området det planlegges deponi. Området vi snakker om er det eneste i fjorden hvor strøm systemet gjør det mulig for yngelen og bunnslå seg og starte sin beite vandring. Ved å tillate et sjø deponi i området vil reproduksjonen i fjorden stoppe opp og fjordens mangfold vil slammes ned og langsomt bli borte.

Repparfjorden er kartlagt ved hjelp av intervju av fiskere og tidligere fiskere. Jeg har selv tegnet et kart (for akvaplan/niva) av kysttorskens gytevandring og hvor vi finner yngelen på vår/ forsommer. Våre opplysninger er delvis tatt med i konsekvensutredningen, men da et yngel tokt ikke er gjort og våre opplysninger ikke er kvalitets sikret med et slikt tokt, kan ikke dette tas med i sin helhet.

Vi kan heller ikke lese av konsekvensutredningen om Repparfjordens komplekse strøm systemer. Da jeg har tilegnet meg store kunnskaper om strøm systemet i Repparfjorden / Kvalsundet og Samuelsundet gjennom mange år som seinotfisker, har jeg komplettert en del opplysninger til akvaplan's oseanograf Øyvind Leikvin. Konsekvensutredningen framviser til dels sterke strømmer og retning på strøm, men ingenting om «jet» strømningene som er i vertikal retning. I den ytre del av Repparfjorden får vi slike strømninger når sterke tidevanns strømmer fra Kvalsundet og Samuelsundet treffer grunnere vann på nord og sydsiden av Fjorden. Strømmene forsterkes ytterligere av ekstrem vær, og målingene er tatt i sommerhalvåret hvor vi har lite av dette. Disse vertikale strømmene vil også virvle opp avgangsslam og transportere dette ut i Kvalsundet, Vargsundet, Samuelsundet og Revsboten.

I Bøkfjorden i Sør Varanger har undersøkelser gjort av Akvaplan Niva vist at Gruveavgang til Bøk fjorden nå også har havnet ut i Varanger fjorden. Det vil også skje i Repparfjorden.

Det er heller ikke tatt strømmålinger ved Isgang/ vårflom i Repparfjordelv og ekstrem vinder ut fjorden vinterstid. Disse fenomenene skaper kraftig forflytting av overflatevann ut fjorden, og må da erstattes med vannmasser som kommer inn etter bunnen av fjorden (såkalte erstatningsstrømmer), disse strømningsene kan bli ekstremt sterk og vil kunne transportere bunnslam fra et tiltenkt deponi helt inn til elveutløpet og videre spredning med overflatevann ut . (Dette kan dokumenteres ved at fiske utstyr som er mistet i midtre del av fjorden kan dukke opp i fjæra ved elveutløpet etter slike ekstreme forhold).

Akvaplan har utarbeidet en strømsimulerings modell som viser disse forholdene, men hvorfor denne ikke er tatt med eller henvist til i konsekvensutredningen er uforståelig for meg, mulig denne ble for kontroversiell med hensyn til konsekvenser?

Nevner også at fjorden er meget strengt regulert mht. til fiske. Fiskerinæringen har vært gjennom store reguleringer de senere år for vern av kysttorsk, her kan nevnes bla. Snurrevad forbud innenfor grunn linjen mm. Disse tiltakene har fiskerinæringen måtte akseptere for gjenoppbygging av våre kystnære bestander, tiltakene har spesielt rammet den mindre kyst flåte.

Repparfjorden genererer flere ganger opp kvantumet som fiskes på selve fjorden, da fiskeslagene vandrer ut på kysten og fiskes på under hele sin vandring(altså konsekvenser langt utafor Repparfjorden).

Vi kan ikke akseptere at bergverksindustrien skal komme inn å rasere de evigvarende ressursene vi har vernet om i årtier, et vern som er lovpålagt.

Repparfjorden er en av 28 varig verna laksefjorder med de restriksjoner dette medfører.

Er det virkelig slik at bare et selskap har penger nok og kan love ” gull og grønne skoger” til fattige kommuner, så skal de få lov til å begå legalisert miljø kriminalitet.

I 2012 er det ikke så at gruvedriverne trenger å slippe gruve avgangen med hjelpstoffer til en sårbar kyst sone, det finnes mange alternativer til deponering. Dette alternativet er valgt ene og alene fordi det er dette som raskest gir stor avkastning til eierne, Vi sitter igjen med avfallet, en død fjord og regningen på oppryddingen etter end drift.

Bare en liten del av Norges land arealer er kartlagt med hensyn til gruvedrift, en økende etterspørsel etter metaller/mineraler vil raskt skape lete aktivitet og ny gruvedrift både på innland og kyst, når evt nye funn blir gjort.

Hvis klif gir grønt lys for deponering i Repparfjorden kan dette bli en mal for andre nye gruve prosjekt, da det vil være umulig å forskjellsbehandle selskapene, så **hvilken fjord er neste?**

For 30 år siden ble nesten ingen avfall tatt vare på, både næring og private dumpet alt i naturen eller i åpne fyllinger, det gjorde også gruvedriften den gang. Heldigvis er det nå lovpålagt sortering og gjenbruk. Etter 30 år må gruvedriften også ha utvikle bedre løsninger en å dumpe i havet. Det kan umulig holde å hevde at det er en tradisjon i Norge å dumpe slam og kjemikalier i hav og attpå til true en fattig kommune med at hvis ikke tillatelsen blir gitt vil dem ikke etablere seg der!

Hvis Nussir ikke er villig til å se på nye løsninger må prosjektet stoppes for enhver pris. Ressursene ligger der til en mer miljø vennlig utvinning er på plass.

Tror ingen er imot arbeidsplasser i Kvalsund, men de fleste er imot å ødelegge en så viktig fjord både for laks og hvitfisk.

Nussir har alternativ, det har dessverre ikke Repparfjordens fiske bestander og bunn fauna. Husk og tenk på hva vi overleverer til våre etterkommere. Jeg håper jeg med stolthet kan si til mitt barnebarn eller andre at denne natur perlen kjempet vi for!

Med vennlig hilsen

Einar Juliussen